

Röda gången, Flemingsberg
Programhandling 250328

Bakgrund

Platsen och uppdraget

Bakgrund

Röda gången är ett välanvänt befintligt gångstråk i Grantorp, Flemingsberg. Stråket, som är ca 400 meter långt, fungerar som en del av en viktig koppling för de boende i området till både Flemingsbergs station och Flemingsbergs centrum. Längs stråket finns även flera entréer till Flemingsbergsparken.

Bron över Ortopedvägen utgör gräns där Gula gången övergår i Röda gången. Stråket löper sedan österut, rundar Flemingsbergsparken på ena sidan och passerar ett par flerbostadshus i Huges bestånd och en större bostadsrättsförening. Stråket avslutas i söder vid Spektrumgången intill vilken exploatering med bostäder i projektet Hälsovägen väntar på genomförande.

I dagsläget har stråket tillfredsställande funktionell belysning, eventuella tillkommande belysningsåtgärder kan syfta till att accentuera platsbildningar eller verka trygghetsskapande.

Röda gången är tillsammans med Gula gången en av Grantorps viktigaste kopplingar för gångtrafik till Flemingsbergs station och bussar vid Huddingevägen österut, samt Flemingsberg Stations norra ingång, och sjukhuset i väst. (text tagen ur konsultens

uppgiftsbeskrivning)

Syfte och mål med uppdraget

Stråket är i behov av upprustning och översyn avseende markbeläggning, platsbildningar och gestaltning. Det finns behov av trygghetsfrämjande åtgärder vad gäller otillåten motortrafik och allmän trygghetsupplevelse, både längs med stråket och i mötet med Flemingsbergsparken (text tagen ur konsultens uppgiftsbeskrivning).

Syftet med uppdraget är att ta fram en vision om stråkets framtida värden samt föreslå funktioner för att uppnå dessa, med målet att göra Röda Gången lockande och tryggt, med en tydlig identitet.

Översikt stråkets läge mellan Flemingsbergsparken och Grantorps bostadbebyggelse

Analys befintlig situation

Inventering

Beskrivning av stråket idag

Idag är Röda Gången en asfalterad, och ganska anonym, gång- och cykelväg mellan Flemingsbergsparkens naturlika delar, och bostadskvarter.

Längs den sida som vetter mot Flemingsbergsparken, avgränsas gången av naturmark, vilken till stor del utgörs av bergsskärningar eller slänter. På motsatt sida avgränsar bostäderna bestående av storskaliga lamellhus och bostadsgårdar, vilka ofta ligger lite högre, med betongmurar mot gången.

Gångens asfalterade bredd varierar mellan 3,8 och 4,2m i den norra delen. I södra delen är bredden ca 4,1m till fastighetsgränsen, plus ytterligare ca 1,3m inom kvartersmark. Längs bergssidan finns en relativt bred yta av jord/kross/gräs.

Efter ungefär halva gångens längd, strax söder om svängen, ligger en nätstation tillhörande Vattenfall.

Från Röda Gången leder fyra gångvägar upp till Flemingsbergsparken. Dessa upprustades i samband med att parken anlades 2019. Parkens effektbelysning och möbler ger tydlig anknytning till parken, i två av dessa stråk.

Norra delen av stråket. Målade stenar förhindrar otillåten parkering, vilket är ett problem längs andra sträckor. Röda Gången kantas längs nästan hela sträckan av bergsskärningar. Dessa ger Röda Gången karaktär, men då de är mörka och oupplysta kvällstid, kan de uppfattas som otrygga element.

Entrén till Röda Gången från söder, med den nya nätstationen. Denna entré utgör också en entré till området Grantorp. Södra delen av Röda Gången är rak och bred, vilket inbjuder både till höga hastigheter, och informell parkering.

Vy från bron över Ortopedvägen: Punkten där Gula Gången övergår i Röda Gången är idag oansenlig. Gröna Gången går upp till höger i bild.

Vy mot Röda Gången med bergväggen i fondon. Längs denna kvartersgata kör många in på Röda Gången. Nätstängslet på bergskrönet är trasigt.

Södra delen av stråket. Möte med förgårdsmark tillhörande BRF:en. Fastighetsgränsen går en bit ut i asfalten, vilket skapar en extra bred asfaltsyta. Spår efter fordon/parkering syns i snön längs naturmarken.

Ovan 1 och 2: vackra träd och gången upp till Flemingsbergsparken från platsen strax söder om kvartersgatan.
Ovan 2: Skyltningen att Röda Gången är en gång- och cykelbana är svår att se.
Ovan 3: Nätstationen.

Analys befintlig situation

Trafik- och rörelse

Röda Gången är en gång- och cykelbana som utgör en del av nätet av trafikseparerade stråk i Grantorp. Via Gula Gången når man Flemingsbergs Centrum, och i söder Huddinge Sjukhus och Flemingsbergs Station. Detta, tillsammans med förskolorna i närheten, bostäderna och parken, gör att den är ett populärt gångstråk,där många ofta rör sig med barn.

Röda Gången, som rent formellt är en gång- och cykelbana där fordonstrafik är förbjuden, används av personbilar och leveranser.

Ytan längs berget används ofta som informell parkering. Dimensioneringen gör dock att sikt och möten försvåras, vilket ytterligare bidrar till otryggheten.

Vid de två öppna platserna, syns tydliga informella stråk där folk genar upp mot parken.

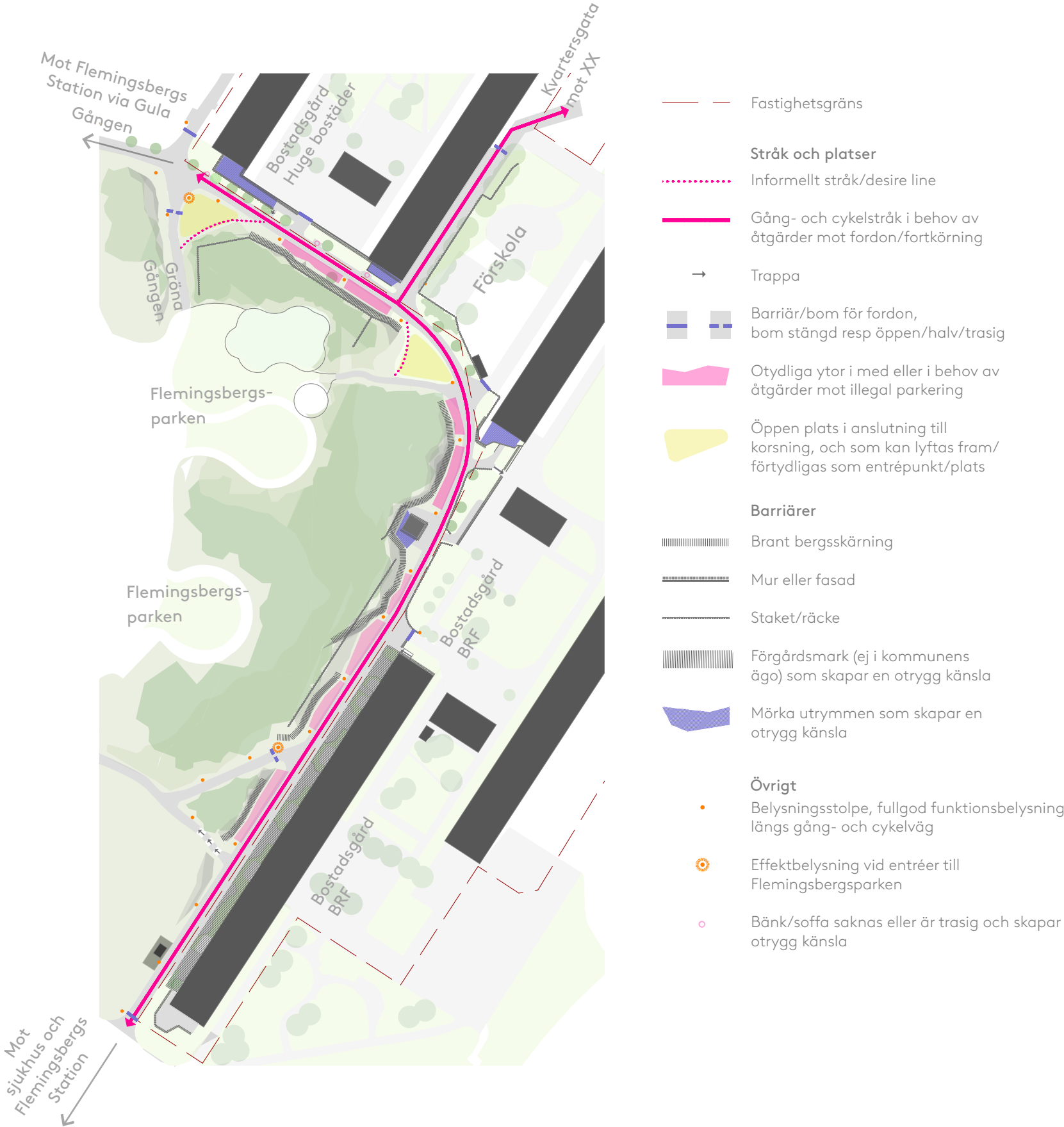
Barriärer och platser

Bergsskärningarna, ofta med stängsel på krönet, och på motsatt sida betongmurar, mörka garage-nedfarter och trappor, skapar en instängd känsla som bidrar till känslan av otrygghet. De storskaliga byggnaderna får en fotgängare att känna sig ganska liten.

Vid korsningen med Gröna Gången i norr, samt strax norr om svängen, är höjdskillnaderna mindre. Här ger branterna rum för två platser. Dessa är gräsbevuxna, och domineras av de omgivande träden och skogskanterna. Platserna upplevs som gröna, och särskilt platsen strax norr om svängen ger en välbehövlig öppning längs den i övrigt av bergsskärningarna ganska instängda gången.

Vid samtliga körbara (trappfria) entréer till Röda Gången finns trafikbarriärer, varav ett par inte är i användning (öppna/trasiga).

Skyltning är i dagsläget bristfällig.

Analys befintlig situation

Visuellt framträdande element

Bergsskärningarna återkommer längs hela Röda Gångens längd. Att de sticker fram och delvis döljer vad som ligger längre fram, skapar både intresse och kan ge upphov till otrygghet, särskilt då de är oupplysta och stenens yta mörk till färgen.

Både vegetationen och bergsskärningarna är tydliga signaler om Röda Gångens omedelbara närhet till naturmark, vilket är en kvalitet som kan lyftas fram som en del av stråkets kvalitet. Bergsskärningarna är också i sig ett intressant visuellt inslag.

Det finns också, i anslutning till platserna, vackra träd och trädridåer.

Landmärken och Siktlinjer

De långa raka sträckorna skapar långa siktlinjer. Dessa avslutas ofta olyckligt, av en trist fasad, eller i "ingenting" och behöver tas om hand.

Nätstationen i sitt nuvarande utseende är ett negativt inslag i gatubilden. Fasaderna är dock på grund av sin vinkel och placering mycket framträdande, och skulle med rätt behandling kunna bli ett intressant landmärke och identitetsskapande element.

Belysning

Hela Röda Gången är försedd med stolpbelysning. Denna är relativt ny, och belysningen av gång-och cykelbanan bedöms som fullgod. De mörka bergsskärningarna och delar av naturmarken ligger dock i mörker.

Vid korsningen med Gröna Gången, samt vid den ena gångvägen upp mot Flemingsbergsparken, markeras närheten till parken av parkens karaktäristiska trattformade armatur.

- Fastighetsgräns
- Mur eller fasad ej i kommunens ägo, men som utgör tydligt visuellt inslag som skulle kunna förbättras.
- Framträdande bergskärning som kan lyftas fram som platskapande element
- Vackert träd som kan lyftas fram som platskapande element
- Skogskant som skapar fond för öppen plats
- Belysning**
- Belysningsstolpe, fullgod funktionsbelysning längs gång- och cykelväg
- Effektbelysning vid entréer till Flemingsbergsparken

Analys befintlig situation

Sammanfattning platsvandring

Platsvandringen gjordes på eftermiddagen 11e december 2024, på initiativ av BID Flemingsberg, med fokus på otrygghet längs Röda Gången. Deltog gjorde, förutom ÅWL, representanter från Fabege, Huddinge Samhällsfastigheter och Huga Bostäder. Från Huddinge Kommun närvarade representant från Miljö- och Bygglovsförvaltningen, samt landskapsarkitekt och trygghetsansvarig.

Vanskötsel lyftes som något som skapar otrygghet. Längs norra delen av gången finns ett antal trasiga bänkar, och också platser där bänken tagits bort och inte ersatts.

Fordonstrafik lyftes som det absolut största källan till otrygghet. Under vandringen sågs också ett relativt stort antal bilar; både som körde in på Röda Gången, och som stod parkerade längs BRF:en i södra delen. Röda Gången är en gång- och cykelbana, och är följdaktligen inte dimensionerad för mötande fordon, eller försedd med vändplan. Då flera fordon körde in, skapades en mindre trafikstockning.

Det uppges att barriärer inte har fungerat. De har gått sönder. Att stänga av helt och hållet för bilar, genom t ex utplacerade stenblock eller blomkrukor, går inte, bl a då polisen själva har flyttat undan dessa med hänvisning till att de måste kunna komma fram med fordon vid uttryckning.

Funktionsbelysningen längs Röda Gången kan anses fullgod, men berget och skogen ovanför ligger i mörker. Detsamma gäller en del av nätstationen, och den smala ytan bakom denna. Dessa mörka områden ger en otrygg känsla.

Generellt är gömställen, och sådant som döljer sikt, t ex skymmande möbler eller hög vegetation, sådant som skapar otrygghet. Tätt vegetation kan, även om den inte är så hög, användas för överlämning av eller gömställe för illegalt gods.

Ovan 1: Funktionsbelysningen anses god, men otrygghet skapas av att berg/natur och nätstationen ligger i mörker.
Ovan 2: Trasig utrustning längs stråkets norra del signalerar otrygghet.

Höger: Gångvägen upp till den nyare parken är väl belyst, men den riktade effektbelysningen skapar ett mörkt fält.

Ovan: Flemingsbergsparkens effektbelysning.

Ovan 1 och 2: Fordon är ett stort problem längs Röda Gången, som formellt är en gång- och cykelväg.

Otillåten parkering på den odefinierade ytan längs berget, mellan belysningsstolparna.

Vision

Vision/Koncept

Stärka identiteten - fokus vistelse

Lek på vägen

Kantiga former inspirerat av berget

Plats för vistelse

Effektbelysning

Rörelseglädje

Tydligare entréer och målpunkter

Olika röda toner

Gröna blickfång

Fantastitriggande

En trygg promenad!

Livfullare gata blir en tryggare gata

Signalera företräde för gående

Inga platser för parkering

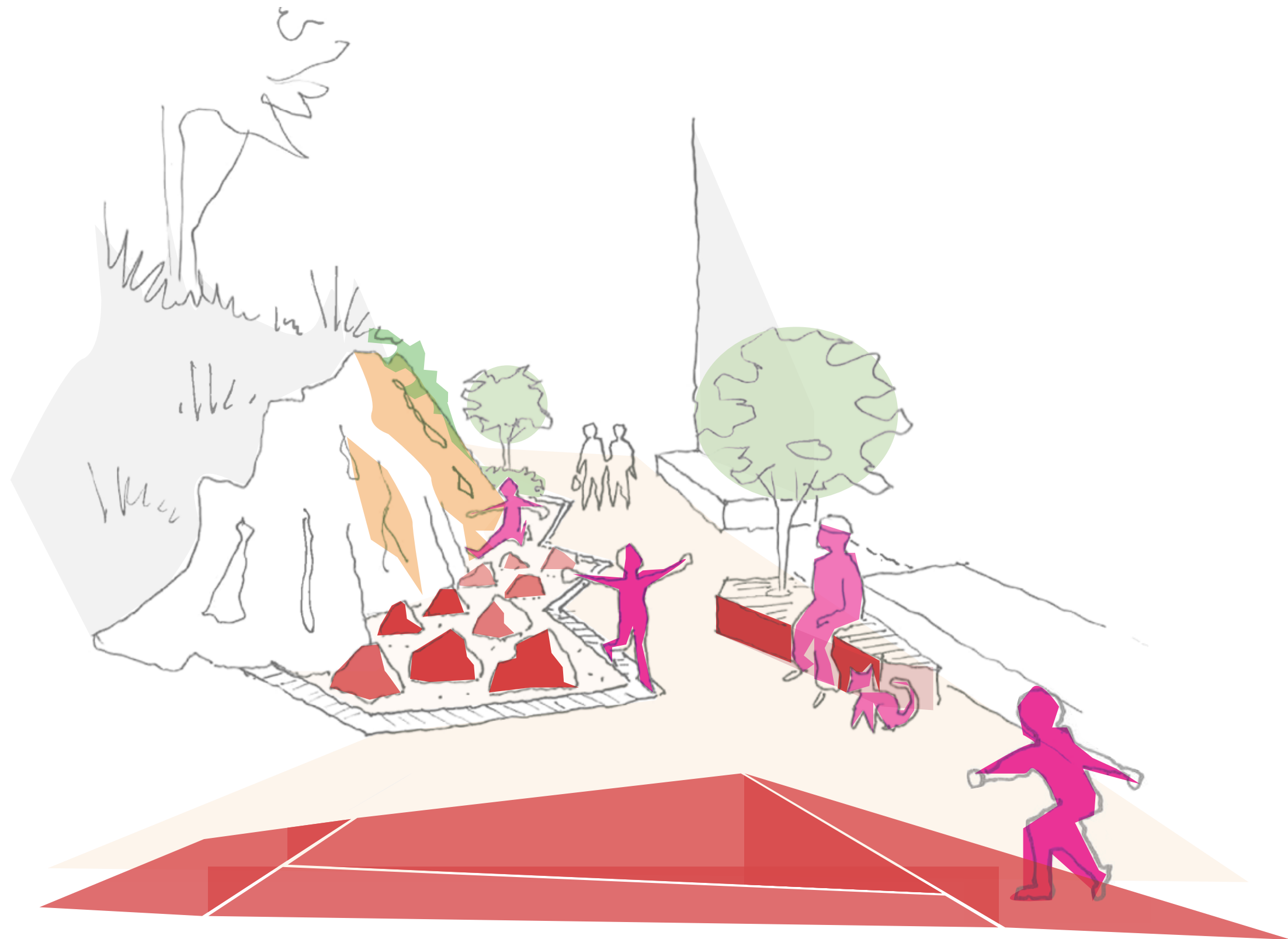
Mindre inbjudande för bilar

Skyltning

Vision

Illustration

Enkel illustration som visar stråkets möjligheter att locka till vistelse och principidén att bryta upp den raka rörelsen.

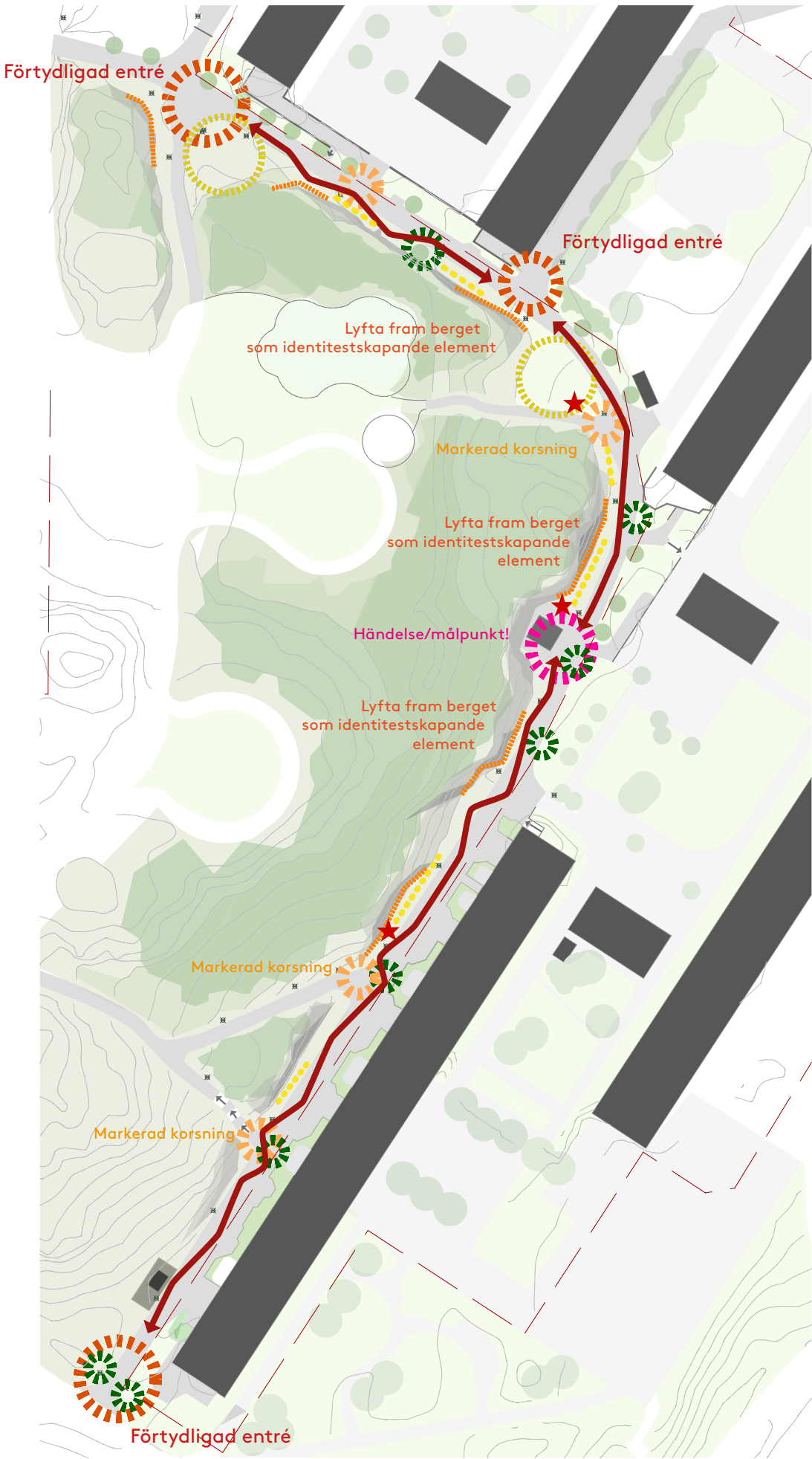
Vision/Koncept

Röda gången blir ett stråk med stark identitet och ett innehåll som främjar vistelse och trygghet. Ett tydligt visuellt grepp med rött som sammanhållande färg formar ett lekfullt och självklart promenadstråk. Utmed stråket finns saker att upptäcka, och element som gör promenaden roligare och tryggare. Återkommande utmed stråket finns platser för vila och social samvaro.

Formspråket tar avstamp i de intilliggande bergskärningarnas knixiga form vilket ger en uppbromsande effekt på cykeltrafik och också syftar till att minimera biltrafik. Berget lyfts även fram genom effektbelysning och bidrar till att stärka stråkets identitet.

Trafiksänkande åtgärder:

- Disponera ytor så informella parkeringsplatser på allmän platsmark försvinner(huvudsakliga anledningen till att stråket trafikeras av bilar
- Uppbromsande element (skapar knixig
- Uppbromsande ytor med plattssättning på strategiska platser och med lagom frekvens
- Skyltning rättas till så det tydliggörs för bilar att detta är GC-stråk
- Vistelse och lek kommer skapa livfullhet och ger uppbromsande effekt

Teckenförklaring

- Förtydligad entré
- Utropstecken!
- Plats/omhändertagen korsning
- Öppet rum /glänta
- Skulptur/konstnärligt inslag
- Grönt blickfång
- Bergsskärning som kan lyftas fram som identitetsskapande element
- Lekbara inslag, linjär
- Stråket, knixig rörelse

Program

Program

Gestaltning och materialitet

Övergripande formspråk

Röda Gången knixar sig fram likt berget intill. Stråkets form bidrar, tillsammans med röda accentfärger, till en stärkt identitet. Formen bidrar till en uppbromsande effekt på cykel- och biltrafik då rörelsen bryts upp i kortare sträckor och blir mindre av en lång, sammanhängande passage.

I huvudsak gestaltas Röda Gången som ett stråk i asfalt. Detta bryts upp av platser med fokus på vistelse, vilka annonseras med avvikande markmaterial, platsskapande element så som inbjudande sittplatser och solitärbuskar som gröna blickfång. Längs hela gången, finns en möblerad yta som innehåller element och utropstecken som kan fungera som informell lek. Dessa ger variation längs stråket och hindrar bilar från att parkera.

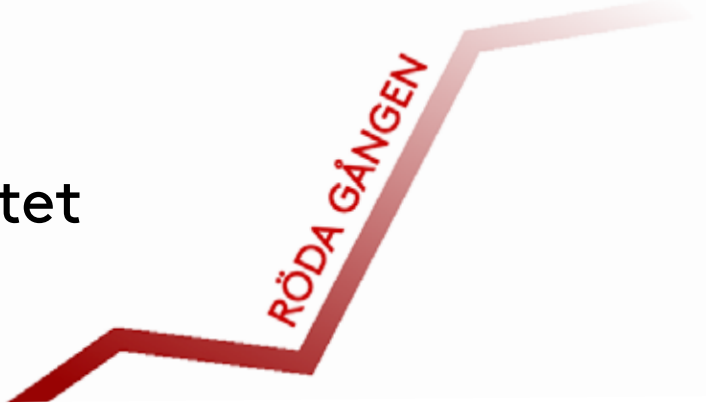
Markmaterial

Stråket utförs främst som en asfaltsyta. Parallellt med denna, löper en möblerad zon i främst stenmjöl, men också med ytor av kross. Den möblerade zonen avgränsas mot asfalten med en fris i betongmarksten, vilken också återkommer på motsatt sida längs stråkets södra del som en markering av fastighetsgränsen. Längs bergfoten läggs ett krossdike/-yta för att ta hand om avvattnings från berget. Platserna som återkommer med jämna mellanrum, markeras med ytor av rött marktegel och betongmarksten.

Möblering

Inom de flesta platserna längs med stråket, består möbleringen av bänkar och flak, vilka har placerats så att de bryter upp stråkets långa siktlinje och därmed minskar hastigheten. De utgör också inbjudande sittplatser, formella såväl som informella.

Vid stråkets entréer utgörs möbleringen av generösa sittflak i trä med pulverlackerade sidor för att matcha bänkarna i material och kulör. I norra delen ersätts trasiga eller saknade bänkar med bänkar av liknande snitt.

Ovan 1: Stenmjöl och knixig fris i betongmarksten
Ovan 2: Stenar i stenmjöl
Vänster 1: Marktegel
Vänster 2: Betongmarksten (Bild: Benders)
Vänster 3: Krossyta

Ovan 1: Pulverlackerade stöd och sidor i rött.
Bild: Vestre

Ovan 2: Generöst sittflak med ryggstöd.
Bild: © 2022 Streetlife B.V.

Vänster: Möbler ska vara solida för att synas på håll.
Bild: © 2022 Streetlife B.V.

Program

Gestaltning och materialitet

Lekfulla element och konst

Längs stråket finns lekfulla inslag som inbjuder till informell lek. Detta kan t ex vara att balansera på ett lågt inspringskydd, hoppa från sten till sten eller hälsa på den lilla djurskulpturen någonstans längs stråket.

Några mindre konstverk bidrar till Röda Gångens identitet, och kan bli fina små målpunkter. Nätstationen kan bli ett spännande blickfång och eventuellt ge plats för lokal konst.

Växtlighet

Ny grönska adderas, om än i begränsad omfattning. Gröna blickfång i form av större uppstammade solitärbuskar återkommer i samband med platserna. Återkommer gör också sekvenser med växtlighet mot bergsskärningen i form av klätterväxter och låga marktäckande buskar, som ger ett grönare intryck och bidrar till fördröjning av dagvatten. Vid

Röda Gångens två entréer placeras träd som entrémotiv.

Belysning och ljussättning

Stråkets befintliga stolpbelysning sparas, men kompletteras med effektbelysning av de karaktärsfulla bergsskärningarna. Med röda kulörer blir greppet tydligt och får ytterligare en dimension när solen gått ner. Armaturer förutsätts kunna fästas på befintliga stolpar och riktas, samt tidregleras för att minimera ljusföroreningar.

Belysning av eken i gläntan föreslås för att framhäva det vackra trädet. Belysning monteras så att ströljus undviks.

Skyltning samt övrig utrustning

Ny skyltning utförs enligt kommande skyltprogram för Flemingsberg.

På krönet av berget löper ett nätstängsel. Detta är på vissa ställen trasigt och ska ersättas. Skräpkorgar placeras ut på lämpliga ställen längs sträckan, typiskt vid Norra och Södra entrén, samt vid anslutande gångvägar.

TV 1: Klätterväxter kan framhäva bergsskärningarna
TV 2: Uppstammade buskar skymmer inte sikten i ögonhöjd
TV 3: Marktäckande buskar ger grönska
Ovan: Träd som blickfång och färgvariation

Ovan 1: Enkel silhuett av ett djur i svartmålad metall ovanför berget kan bli något att titta efter längs vägen
Ovan 2: Bronsskulptur
Ovan 3: Inspringskydd kan utföras i rödlackerad metall
Ovan 4: Ett litet pumptrack kan vara ett av Röda Gångens lekbara inslag

Program

Nätstation

Konst och effektbelysning

Nätstationen ligger ungefär halvvägs längs Röda Gången, strax söder om svängen. Hur den framträder bakom berget, med sina dolda mörka utrymmen och fönsterlösa grå fasader, ger den i nuläget ett lite hotfullt uttryck. Samtidigt skapas potential för att den kan bli ett spännande blickfång, som med ett karaktärsfullt uttryck kan stärka stråkets identitet.

Förslaget är att arbeta med konst kombinerat med effektbelysning, vilka båda är metoder med minimal påverkan på nätstationen. Kombinationen av ljus och målning gör att nätstationen syns och tillför något både under dygnets ljusa och mörka timmar.

Muralmålning

Fasaderna föreslås målas som en lekfullt utformad mural i rätt tema för att stärka kopplingen till Röda Gången. Lokal anknytning och ägarskap är viktigt, och kan skapas genom att motivet tas fram i samarbete med t ex barn och unga i närområdet. Att ta in skog, berg och djur skulle kunna vara ett sätt att återspegla Röda Gångens identitet, men lokala brukares idéer ska vara styrande.

Muralen ska utföras av konstnärer som är erfarna inom konst på fasader och byggnader. Muralmålningar är en vedertaget sätt att ge ett tilltalande utseende på befintliga nätstationer, och minskar i regel problem med klotter och annan vandalism på fasader, och med rätt grundutförande och målning, är det upp till 15 år, innan någon reovering behövs.

Effektbelysning

Ljussättningen ska vara så att den förstärker muralmålningens effekt, genom t ex kulör. Belysningeh bör, förutom att utgöra effektbelysning av nätstationen, också sträva efter att få bort mörka prång och inte ge mörka skuggiga partier.

Ovan: Två exempel på effektbelysning med Gobo.

Ovan/höger: <https://byggkoll.bygggtjanst.se/artiklar/2021/mars/lyckat-ljuskonstprojekt-far-nytt-budskap/?type=webarticle>

Ljussättning av bergsskärning.

Foto och ljusdesign: Marianne Lind, Ljuslandskap AB

Detta är ett exempel från en av fem nätstationer som fick en make-over av ungdomar i Lund.

Bild: <https://www.kraftringen.se/om-kraftringen/kampanj/art-shacks-2021/natstationer/#rubrik1>

Program

Översiktlig plan

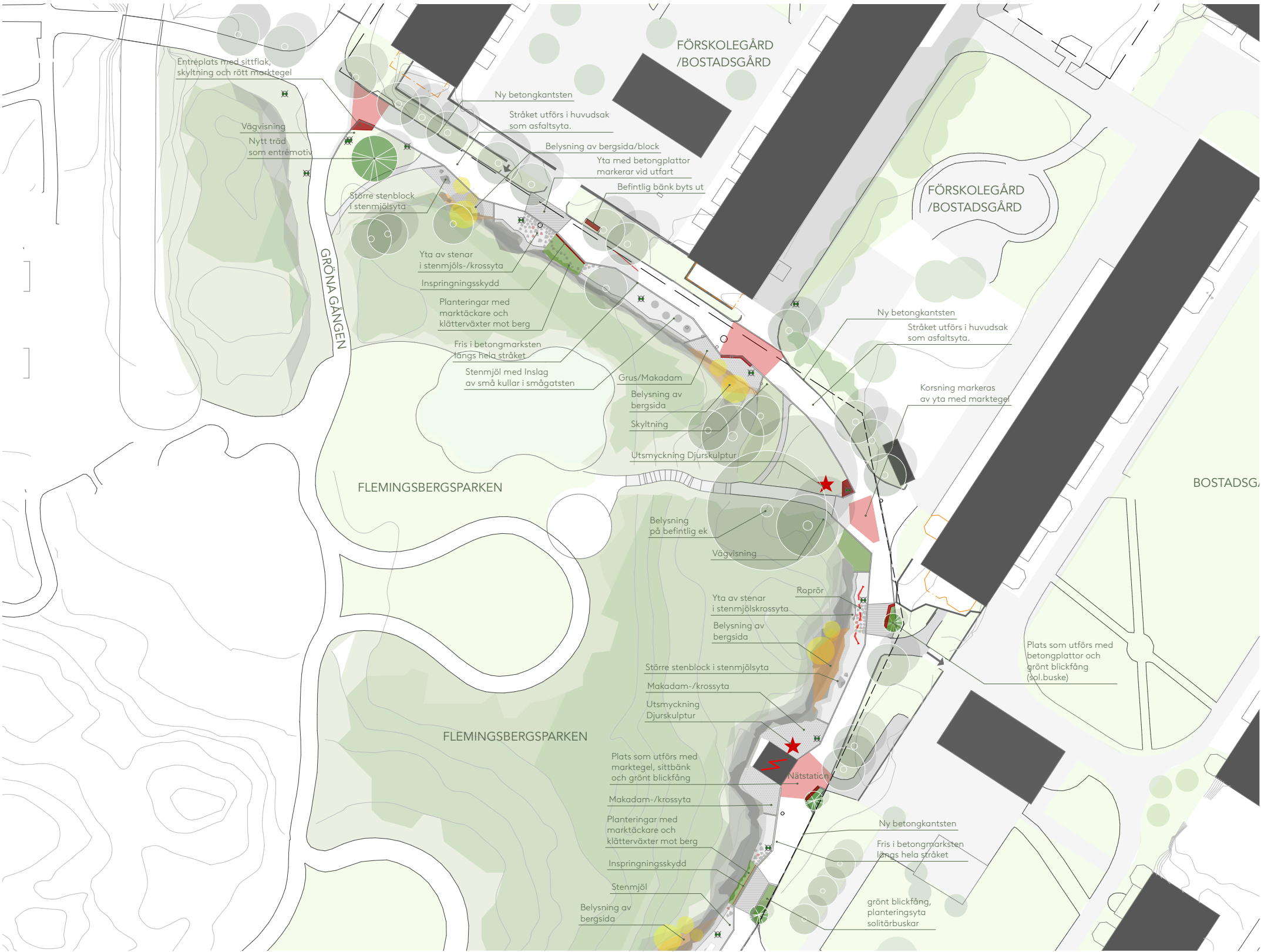

SKALA 1:1000 (A3)

Program

Illustrationsplan del 1

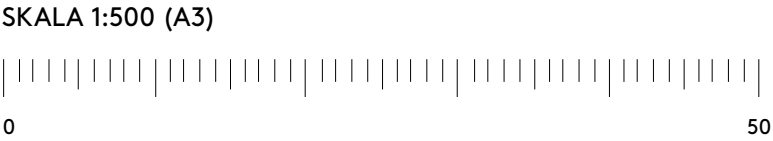
SKALA 1:500 (A3)

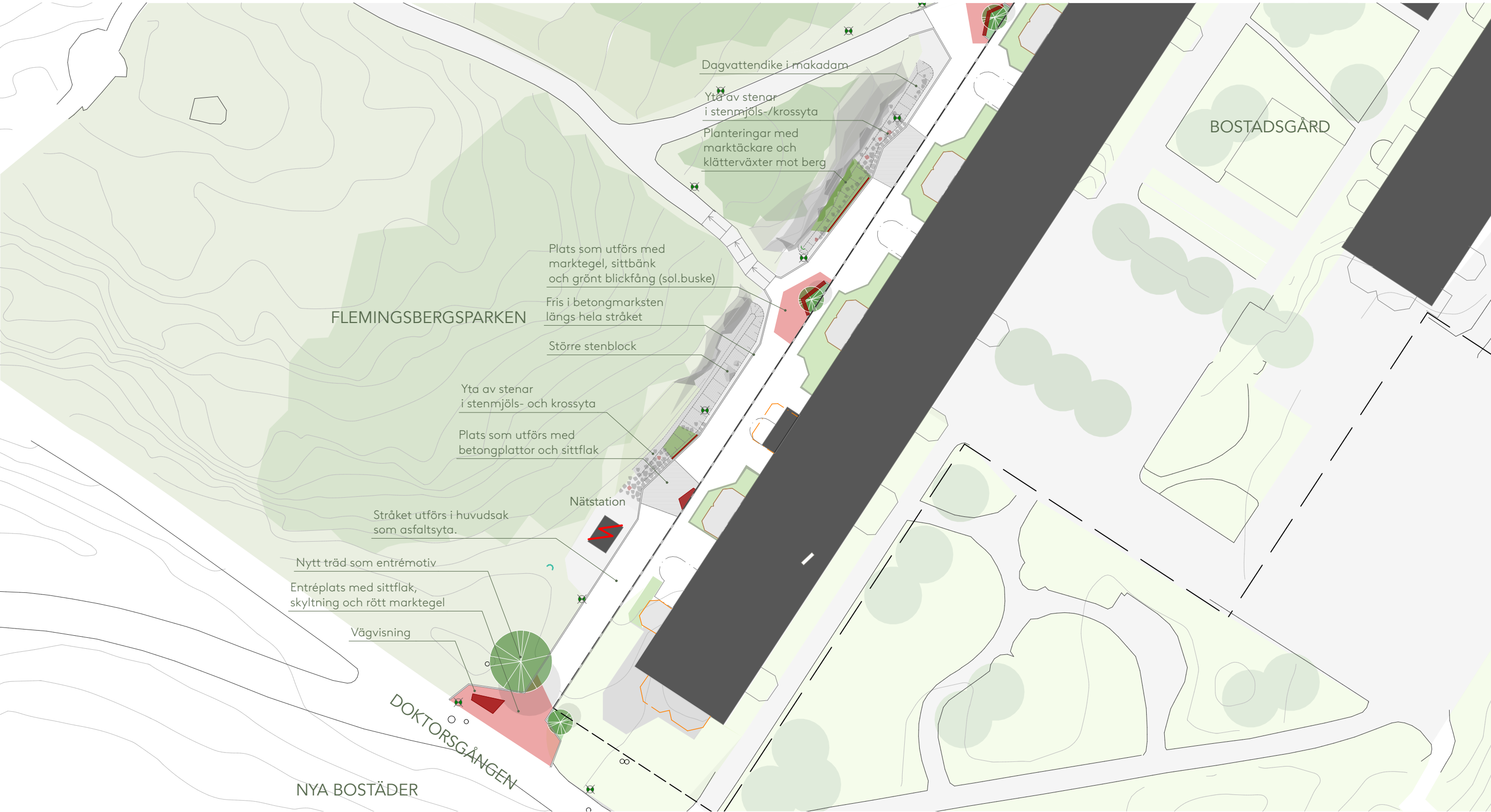
Program

Illustrationsplan del 2

Program

Illustrationsplan del 3

SKALA 1:500 (A3)

